

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego

1. Podstawy prawne dotyczące realizacji doradztwa zawodowego w szkole

Prowadzenie działań związanych z doradztwem zawodowym w przedszkolach, szkołach i placówkach regulują m. in. Ustawa z dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty, w której zapisano, że system oświaty zapewnia przygotowanie uczniów do wyboru zawodu i kierunku kształcenia oraz Ustawa Prawo oświatowe z dnia 14 grudnia 2016 r., wymieniając zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego oraz zajęcia prowadzone w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej jako jedne z podstawowych form działalności dydaktyczno-wychowawczej szkoły. Szczegółowe regulacje wprowadzają rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej, m.in. w sprawie doradztwa zawodowego, w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół oraz w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach.

Główny cel realizacji orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego w szkole podstawowej

Celem orientacji zawodowej w klasach I–III jest wstępne zapoznanie uczniów z różnorodnością zawodów na rynku pracy, rozwijanie pozytywnej i proaktywnej postawy wobec pracy i edukacji oraz stwarzanie sytuacji edukacyjnych sprzyjających poznawaniu i rozwijaniu zainteresowań oraz pasji.

Celem orientacji zawodowej w klasach IV–VI jest poznawanie własnych zasobów, zapoznanie uczniów z wybranymi zawodami i rynkiem pracy, kształtowanie pozytywnej i proaktywnej postawy uczniów wobec pracy i edukacji oraz stwarzanie sytuacji edukacyjnych i wychowawczych sprzyjających poznawaniu i rozwijaniu zdolności, zainteresowań oraz pasji.

Celem doradztwa zawodowego w klasach VII–VIII szkoły podstawowej jest przygotowanie uczniów do odpowiedzialnego planowania kariery i podejmowania przy wsparciu doradczym decyzji edukacyjnych i zawodowych uwzględniających znajomość własnych zasobów oraz informacje na temat rynku pracy i systemu edukacji.

Działania związane z doradztwem zawodowym i ich adresaci

Działania związane z doradztwem zawodowym w szkole podstawowej są kierowane do trzech grup adresatów:

- uczniów,
- rodziców,
- nauczycieli.

Działania kierowane do uczniów:

- udzielanie porad i konsultacji indywidualnych
- prowadzenie zajęć grupowych związanych tematycznie z obszarami:
 - poznawanie własnych zasobów; świat zawodów i rynek pracy; rynek edukacyjny i uczenie się

przez całe życie, planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

- pomaganie uczniom w przygotowywaniu teczek „portfolio”;
- aranżowanie sytuacji sprzyjających poznawaniu własnych zasobów np. poprzez udział w konkursach, przygotowywanie określonych zadań na zajęcia przedmiotowe, udział w organizowaniu uroczystości i imprez szkolnych
- określanie potencjału edukacyjno-zawodowego
- prowadzenie kół zainteresowań
- organizowanie spotkań z przedstawicielami instytucji rynku pracy;
- stwarzanie okazji do udziału w wydarzeniach takich jak np. targi edukacyjne
- umożliwianie udziału w spotkaniach informacyjnych z przedstawicielami szkół ponadpodstawowych
- informowanie o ofercie kształcenia w szkołach programowo wyższych
- umożliwienie udziału w spotkaniach z absolwentami szkoły (prezentacje ścieżek rozwoju edukacyjno-zawodowego)
- wspieranie uczniów w przygotowaniu Indywidualnych Planów Działania (IPD)
- organizowanie spotkań z przedstawicielami zawodów
- organizowanie spotkań z inspirującymi osobami (pasjonatami, autorami innowacyjnych rozwiązań – młodymi ludźmi, którzy odnieśli sukces zawodowy)
- organizowanie wycieczek zawodoznawczych
- stwarzanie uczniom klas VII–VIII możliwości udziału w ramach zajęć edukacyjnych w zajęciach u pracodawców lub w centrach kształcenia praktycznego – zgodnie z ich zainteresowaniami i potrzebami;
- umożliwienie dostępu do informacji edukacyjno-zawodowej poprzez strony internetowe szkoły, szkolne konto Facebooka, tablice informacyjne, e-dziennik;
- organizowanie zajęć w świetlicy związanych z orientacją zawodową,
- organizowanie imprez o charakterze zawodoznawczym, np. konkursy, festiwale czy prezentacje zawodów
- umożliwianie uczniom udziału w tzw. lekcjach zawodoznawczych organizowanych przez szkoły ponadpodstawowe zawodowe
- udostępnianie materiałów multimedialnych (np. gier edukacyjnych, filmów i innych e-zasobów) ułatwiających samopoznanie, podejmowanie decyzji edukacyjnych i zawodowych

- prowadzenie projektów edukacyjnych tematycznie powiązanych z orientacją zawodową oraz doradztwem zawodowym.

Działania kierowane do nauczycieli, wychowawców, specjalistów:

- umożliwienie udziału w szkoleniach i kursach z zakresu doradztwa zawodowego
- prowadzenie lekcji otwartych
- zwoływanie szkoleniowych posiedzeń rady pedagogicznej;
- organizowanie wizyt studyjnych w firmach
- inicjowanie kontaktów z przedstawicielami instytucji rynku pracy
- organizowanie spotkań z przedstawicielami firm lokalnego rynku pracy
- udostępnianie zasobów z obszaru doradztwa zawodowego
- wspieranie w realizacji zadań doradztwa zawodowego.

Działania kierowane do rodziców:

- organizowanie spotkań informacyjno-doradczych z doradcą zawodowym w szkole
- inicjowanie kontaktów z przedstawicielami instytucji działających na rynku pracy
- organizowanie spotkań z przedstawicielami firm lokalnego rynku pracy
- prowadzenie konsultacji dotyczących decyzji edukacyjno-zawodowych uczniów
- informowanie o targach edukacyjnych
- udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych (między innymi poprzez: biblioteczkę publikacji, stronę www szkoły, szkolne konto Facebooka, tablice informacyjne, e-dziennik)
- włączanie rodziców w szkolne działania związane z orientacją zawodową i doradztwem zawodowym.

Orientacja zawodowa i doradztwo zawodowe dla uczniów są realizowane:

- podczas grupowych zajęć związanych z doradztwem zawodowym prowadzonych przez doradcę zawodowego, które wynikają z ramowych planów nauczania
- podczas zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu, wspomaganie uczniów w wyborze kierunku kształcenia i zawodu w trakcie bieżącej pracy z uczniami, prowadzonych przez doradcę zawodowego, nauczycieli i wychowawców – m.in. na obowiązkowych i dodatkowych zajęciach edukacyjnych, zajęciach z wychowawcą i innych zajęciach, a także w formie indywidualnych porad i konsultacji prowadzonych przez doradcę zawodowego (lub innych specjalistów, wychowawców, nauczycieli w miarę potrzeb i możliwości)
- podczas innych działań związanych z doradztwem zawodowym realizowanych w szkole (jak np. projekty edukacyjne, konkursy zawodoznawcze) lub poza nią (np. udział w targach edukacyjnych, festiwalu zawodów, w wizytach zawodoznawczych w zakładach pracy)

Treści preorientacji zawodowej z zakresu doradztwa zawodowego dla oddziałów przedszkolnych

Cele szczegółowe programu

Kończąc wychowanie przedszkolne i rozpoczynając naukę w szkole, w obszarach:

1. Poznawanie własnych zasobów

Dziecko:

- określa, co lubi robić
- podaje przykłady różnych zainteresowań
- określa, co robi dobrze
- podejmuje działania i opisuje, co z nich wyniknęło dla niego i dla innych
- opowiada o sobie w grupie rówieśniczej.

2. Świat zawodów i rynek pracy

Dziecko:

- odgrywa różne role zawodowe w zabawie
- podaje nazwy zawodów wykonywanych przez osoby w jego najbliższym otoczeniu i te, które wzbudziły jego zainteresowanie oraz identyfikuje i opisuje czynności zawodowe wykonywane przez te osoby
- opisuje różne funkcje pracy wykonywanej przez człowieka na wybranych przykładach
- wskazuje zawody zaangażowane w powstawanie produktów codziennego użytku oraz w zdarzenia w których uczestniczy (zakupy, koncert, poczta...)
- wskazuje związki pomiędzy zainteresowaniami a pracą zawodową na wybranym przez siebie przykładzie
- podejmuje próby posługiwania się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

Dziecko:

- nazywa etapy edukacji (bez konieczności zachowania kolejności chronologicznej)
- nazywa czynności, których lubi się uczyć.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

Dziecko:

- opowiada, kim chciałoby zostać
- na miarę swoich możliwości planuje własne działania (lub działania grupy) poprzez wskazanie pojedynczych czynności i zadań niezbędnych do realizacji celu
- podejmuje próby decydowania w ważnych dla niego sprawach (indywidualnie i w ramach grupy).

Cel ogólny oraz cele szczegółowe programu są spójne z celami kształcenia ogólnego, uwzględniają najważniejsze umiejętności rozwijane w ramach kształcenia ogólnego oraz zadania szkoły i cele wychowania przedszkolnego.

Treści programowe z zakresu doradztwa zawodowego dla klas I – III

1. Poznanie siebie.

Uczeń:

- opisuje swoje zainteresowania i określa, w jaki sposób może je rozwijać
- prezentuje swoje zainteresowania wobec innych osób
- podaje przykłady różnorodnych zainteresowań ludzi
- podaje przykłady swoich mocnych stron w różnych obszarach,
- podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i opisuje, co z nich wynika dla niego i dla innych.

2. Świat zawodów i rynek pracy.

Uczeń:

- odgrywa różne role zawodowe w zabawie
- podaje nazwy zawodów wykonywanych przez osoby w bliższym i dalszym otoczeniu oraz opisuje podstawową specyfikę pracy w wybranych zawodach
- opisuje, czym jest praca, i omawia jej znaczenie w życiu człowieka na wybranych przykładach
- omawia znaczenie zaangażowania różnych zawodów na kształt otoczenia, w którym funkcjonuje
- opisuje rolę zdolności i zainteresowań w wykonywaniu danego zawodu
- posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie.

Uczeń:

- uzasadnia potrzebę uczenia się i zdobywania nowych umiejętności
- wskazuje treści, których lubi się uczyć
- wymienia różne źródła wiedzy i podejmuje próby korzystania z nich.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno– zawodowych.

Uczeń:

- opowiada, kim chciałby zostać i co chciałby robić,
- planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując na podstawowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu
- próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio z jego

Przykładowe tematy lekcji z zakresu orientacji zawodowej w klasach I – III:

- Lubię to! Każdy ma swoje zainteresowania.
- Zawody w mojej rodzinie.
- Po co się uczyć?
- Kim zostanę, gdy dorosnę?
- Odkrywamy i prezentujemy swoje talenty.

Treści programowe z zakresu doradztwa zawodowego dla klas IV-VI

1. Poznanie własnych zasobów.

Uczeń:

- określa własne zainteresowania i uzdolnienia oraz kompetencje
- wskazuje swoje mocne strony oraz możliwości ich wykorzystania w różnych dziedzinach życia
- podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i ocenia swoje działania, formułując wnioski na przyszłość
- prezentuje swoje zainteresowania i uzdolnienia wobec innych osób z zamiarem zaciekawienia odbiorców.

2. Świat zawodów i rynek pracy.

Uczeń:

- wymienia różne grupy zawodów i podaje przykłady zawodów charakterystycznych dla poszczególnych grup, opisuje różne ścieżki ich uzyskiwania oraz podstawową specyfikę pracy w zawodach
- opisuje, czym jest praca i jakie ma znaczenie w życiu człowieka
- podaje czynniki wpływające na wybory zawodowe
- posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób

twórczy i niekonwencjonalny

- wyjaśnia rolę pieniądza we współczesnym świecie i jego związek z pracą.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie.

Uczeń:

- wskazuje różne sposoby zdobywania wiedzy, korzystając ze znanych mu przykładów oraz omawia swój indywidualny sposób nauki
- wskazuje przedmioty szkolne, których lubi się uczyć
- samodzielnie dociera do informacji i korzysta z różnych źródeł wiedzy.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno– zawodowych.

Uczeń:

- opowiada o swoich planach edukacyjno – zawodowych
- planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując szczegółowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu
- próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio lub pośrednio z jego osobą.

Przykładowe tematy lekcji z zakresu orientacji zawodowej w klasach IV – VI:

- Ja to znaczy kto? Moje mocne i słabe strony.
- Zdrowy styl życia jako przygotowanie do pełnienia ról zawodowych.
- Jak uczyć się szybciej i efektywniej?
- Przedmioty, które lubię jako drogowskazy zawodowe.
- Praca jako wartość w życiu człowieka.
- Jak radzić sobie z presją rówieśniczą?

Realizatorzy działań związanych z doradztwem zawodowym

W szkole podstawowej w realizację działań związanych z doradztwem zawodowym zaangażowani są wszyscy członkowie rady pedagogicznej: dyrektor, nauczyciele wychowawcy, nauczyciele (w tym nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej), nauczyciel-wychowawca w świetlicy szkolnej, nauczyciel-bibliotekarz, specjaliści (m.in. pedagog, psycholog, doradca zawodowy) oraz inne osoby zatrudnione w szkole, np. pielęgniarka szkolna.

Zakresy działań z obszaru doradztwa dla poszczególnych osób i formę organizacji wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego.

Dyrektor:

- odpowiada za organizację działań związanych z doradztwem zawodowym
- współpracuje z doradcą zawodowym w celu realizacji WSDZ
- wspiera kontakty pomiędzy uczestnikami procesu orientacji zawodowej oraz doradztwa zawodowego w szkole a instytucjami zewnętrznymi
- zapewnia warunki do realizowania w szkole zajęć orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego
- organizuje w szkole wspomaganie realizacji działań z zakresu orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego poprzez planowanie i przeprowadzanie działań mających na celu poprawę jakości pracy placówki w tym obszarze.

Doradca zawodowy:

- określa mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów
- pomaga uczniom w planowaniu kształcenia i kariery zawodowej
- prowadzi zajęcia z zakresu orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego oraz zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu
- wspiera nauczycieli, wychowawców, specjalistów i rodziców w realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym
- prowadzi doradztwo indywidualne dla uczniów
- systematycznie diagnozuje zapotrzebowanie uczniów, rodziców i nauczycieli na działania związane z doradztwem zawodowym
- planuje, koordynuje, monitoruje i prowadzi ewaluację oraz promuje działania związane z doradztwem zawodowym podejmowane przez szkołę we współpracy z wychowawcami, nauczycielami i specjalistami
- gromadzi, aktualizuje i udostępnia informacje edukacyjne i zawodowe właściwe dla

danego poziomu kształcenia

- organizuje współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym szkoły podnosząc efektywność prowadzonych działań związanych z doradztwem zawodowym
- współpracuje z dyrektorem szkoły, realizując zadania związane z orientacją zawodową i doradztwem zawodowym
- wspólnie z zespołem przygotowuje projekt WSDZ
- gromadzi, aktualizuje i udostępnia zasoby związane z orientacją zawodową oraz doradztwem zawodowym (chmura oraz segregator z materiałami, scenariuszami dla nauczycieli wszystkich poziomów nauczania)
- współpracuje ze specjalistami z poradni psychologiczno-pedagogicznych, instytucjami działającymi na rynku pracy i partnerami z otoczenia społeczno-gospodarczego w celu realizacji działań z zakresu doradztwa zawodowego.

Wychowawcy:

- określają mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów;
- eksponują w trakcie bieżącej pracy z uczniami związki realizowanych treści nauczania z treściami programowymi orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego;
- włączają do swoich planów wychowawczych zagadnienia z zakresu orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego;
- realizują tematy związane z orientacją zawodową i doradztwem zawodowym na godzinach wychowawczych
- wskazują uczniom specjalistów, którzy mogą udzielać wsparcia w planowaniu kariery zawodowej
- współpracują z rodzicami w zakresie planowania ścieżki kariery edukacyjno-zawodowej ich dzieci
- współpracują z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym.

Nauczyciele (w tym nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej):

- określają mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów
- eksponują w trakcie bieżącej pracy z uczniami związki realizowanych treści nauczania z treściami programowymi orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego
- współpracują z wychowawcami klas w zakresie realizowania zajęć orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego dla uczniów
- przygotowują uczniów do udziału w konkursach np. zawodoznawczych
- prowadzą koła zainteresowań, zajęcia dodatkowe

- współpracują z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym.

Specjaliści:

- określają mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów
- włączają treści z zakresu orientacji zawodowej i zawodowego w prowadzone przez siebie zajęcia dla uczniów
- współpracują z wychowawcami klas w ramach realizowania działań z zakresu orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego dla uczniów
- włączają się w proces podejmowania przez uczniów decyzji edukacyjnych i zawodowych (informacje dotyczące ucznia wynikające z pracy specjalisty)
- współpracują z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym.

Nauczyciele-wychowawcy w świetlicy szkolnej:

- włączają w zajęcia realizowane w świetlicy szkolnej treści z zakresu orientacji zawodowej
- rozpoznają i wspierają w rozwoju zdolności i uzdolnienia uczniów
- wskazują uczniom specjalistów, którzy mogą udzielać wsparcia w wyborze kierunku kształcenia i zawodu
- udzielają uczniom informacji o możliwościach korzystania z usług doradcy zawodowego.

Nauczyciel-bibliotekarz:

- współpracuje z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym
- opracowuje, aktualizuje i udostępnia zasoby dotyczące doradztwa zawodowego
- włącza się w organizowane przez szkołę i instytucje zewnętrzne wydarzenia z zakresu doradztwa zawodowego.

Inne osoby zatrudnione w szkole (np. pielęgniarka):

- współpracuje z doradcą zawodowym oraz nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym
- udziela informacji o kwestiach zdrowotnych ważnych w kontekście zawodów wybieranych przez uczniów
- organizuje dla uczniów spotkania dotyczące dbania o zdrowie i bezpieczeństwo oraz kształtowania właściwych nawyków – adekwatnych do zawodów wybieranych przez uczniów.

Zależnie od koncepcji pracy szkoły podstawowej zakresy czynności dla poszczególnych osób angażujących się w realizowanie WSDZ w szkole mogą ulegać modyfikacjom.

Zasoby materialne przydatne w realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym

Zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego są realizowane w której znajduje się komputer z dostępem do Internetu oraz rzutnik multimedialny/tablica interaktywna. Doradca zawodowy ma zapewniony dostęp do pracowni komputerowej w celu prowadzenia zajęć grupowych.

Zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu (doradztwo indywidualne) odbywają się w gabinecie lub pokoju z dostępem do Internetu dla doradcy zawodowego oraz dla uczniów.

Wyposażenie doradcy zawodowego stanowią:

- biblioteczka z materiałami i publikacjami dla uczniów, dla nauczycieli i rodziców (przewodnik po zawodach, teczki informacji o zawodach, poradniki, materiały zawodoznawcze, ulotki, broszury, klasyfikacja zawodów i specjalności itp.)
- sprzęt do powielania materiałów informacyjnych (np. drukarka, kserokopiarka);
- zbiory informacji drukowanych (informatory, ulotki, czasopisma specjalistyczne, itp.)
- zbiory informacji multimedialnych (filmy, płyty CD, programy komputerowe itp.)
- materiały wspomagające pracę doradcy i nauczycieli: ankiety, kwestionariusze, scenariusze zajęć itp.
- materiały biurowe i inne niezbędne do realizacji zajęć z zakresu doradztwa zawodowego, np. karty do flipcharta, markery
- flipchart

Sojusznicy – sieć współpracy

Zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa wsparcie merytoryczne dla szkół, także dla

szkół podstawowych, stanowią: poradnie psychologiczno-pedagogiczne, ośrodki doskonalenia nauczycieli, biblioteki pedagogiczne i centra kształcenia praktycznego. Szkoła dodatkowo pozyskuje partnerów wspierających działania związane z doradztwem zawodowym jak: instytucje, placówki, firmy, które mogą być angażowane w działania kierowane do trzech grup adresatów: uczniów, nauczycieli i rodziców.

Przykłady działań placówek współpracujących ze szkołą w obszarze doradztwa

zawodowego:

Poradnie psychologiczno-pedagogiczne (PPP17 oraz inne):

- diagnozowanie predyspozycji, zainteresowań zawodowych uczniów
- udzielanie pomocy w wyborze kierunku kształcenia i zawodu oraz planowaniu kształcenia i kariery
- prowadzenie dla uczniów zajęć grupowych z doradztwa zawodowego
- konsultowanie z doradcą zawodowym działań i dokumentów szkolnych (np. opracowań WSDZ)

- prowadzenie dla pracowników szkół szkoleń, kursów, szkoleniowych rad pedagogicznych;
- tworzenie sieci doradców zawodowych i osób zainteresowanych doradztwem zawodowym.

Ośrodki doskonalenia nauczycieli (ODN):

- organizowanie i prowadzenie szkoleń, kursów, konferencji dla doradców zawodowych oraz osób zainteresowanych doradztwem zawodowym
- tworzenie sieci doradców zawodowych i osób zainteresowanych doradztwem zawodowym
- przygotowywanie publikacji z zakresu doradztwa zawodowego.

Biblioteki pedagogiczne:

- udostępnianie szkołom informacji o usługach doradczych w regionie, wydarzeniach, konferencjach i szkoleniach z zakresu doradztwa zawodowego
- wspieranie nauczycieli-bibliotekarzy w pozyskiwaniu, gromadzeniu i udostępnianiu informacji edukacyjno-zawodowych
- gromadzenie i udostępnianie doradcom zawodowym i nauczycielom publikacji z zakresu doradztwa zawodowego
- współorganizowanie wystaw i spotkań z zakresu doradztwa zawodowego.

Szkoły ponadpodstawowe (szkoły programowo wyższe):

- udzielanie osobom zainteresowanym informacji na temat oferty edukacyjnej i zawodowej oraz zasad rekrutacji, itp.
- prowadzenie laboratoriów, wykładów i warsztatów, rozwijających zainteresowania uczniów
- organizowanie imprez o charakterze zawodoznawczym – szczególnie dla klas VII i VIII
- organizowanie Dni Otwartych dla uczniów klas VII i VIII.

Centra kształcenia praktycznego (CKP):

- organizowanie dla uczniów lekcji zawodoznawczych
- współorganizowanie konkursów zawodoznawczych
- organizowanie dla uczniów zajęć rozwijających ich zainteresowania i pasje
- współorganizowanie przedsięwzięć o charakterze zawodoznawczym
- informowanie uczniów ostatnich klas o możliwości odbywania zajęć praktycznych lub praktyk zawodowych.

Urzędy pracy, centra informacji i planowania kariery zawodowej oraz obserwatoria rynku pracy:

- informowanie o zmianach i trendach na lokalnym i krajowym rynku pracy

- przedstawianie prognozy zapotrzebowania wśród pracodawców na pracowników
- udostępnianie zasobów informacji edukacyjnych i zawodowych
- współorganizowanie przedsięwzięć z zakresu doradztwa zawodowego
- udzielanie informacji dotyczących rynku pracy za granicą (usługi doradców Sieci Europejskich Ofert Pracy EURES)
- udostępnianie publikacji m.in. na temat sytuacji na rynku pracy
- współorganizowanie spotkań informacyjno-doradczych, np. dotyczących sytuacji na lokalnym rynku pracy.

Stowarzyszenia branżowe:

- udzielanie informacji o istniejących firmach, potencjalnych pracodawcach w danej branży.

Cechy rzemioł różnych i przedsiębiorczości, izby rzemieślnicze:

- udostępnianie informacji o organizacji praktycznej nauki zawodu w rzemiośle
- wyszukiwanie pracodawców (rzemieślników, u których uczniowie w przyszłości mogą realizować praktyczną naukę zawodu)
- organizowanie konkursów zawodoznawczych dla dzieci i młodzieży.

Ochotnicze hufce pracy (OHP): centra edukacji i pracy młodzieży, mobilne centra informacji zawodowej, młodzieżowe centra kariery:

- prowadzenie zajęć przygotowujących do wyboru dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej oraz dalszego planowania kariery
- prowadzenie seminariów, konferencji, warsztatów
- wspieranie nauczycieli i rodziców w działaniach doradczych
- umożliwianie udziału w różnych szkoleniach uczniom, którzy z rozmaitych powodów nie ukończyli szkoły podstawowej w przewidzianym terminie
- diagnozowanie predyspozycji, zainteresowań zawodowych
- udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych.

Pracodawcy:

- współorganizowanie konkursów zawodoznawczych
- aranżowanie spotkań przedstawicieli firm z uczniami, rodzicami i nauczycielami
- organizowanie wycieczek zawodoznawczych do firm i obserwacji zawodowych
- przeprowadzanie wywiadów z przedstawicielami zawodów o temat specyfiki pracy

w wybranym zawodzie lub na wybranym stanowisku pracy

- sponsorowanie przedsięwzięć wzbogacających ofertę edukacyjno-zawodową, bazę dydaktyczną szkoły.

Kuratoria oświaty, urzędy marszałkowskie, starostwa powiatowe, urzędy miast

i gmin:

- tworzenie sieci doradców zawodowych
- opracowywanie i wdrażanie programu zewnętrznego wsparcia szkół w zakresie doradztwa zawodowego
- powoływanie powiatowych lub gminnych koordynatorów ds. doradztwa zawodowego.

Ośrodek Rozwoju Edukacji (ORE):

- organizowanie szkoleń, seminariów, konferencji z zakresu doradztwa zawodowego
- przygotowywanie publikacji z zakresu doradztwa zawodowego
- opracowywanie dokumentów wspierających pracę doradcy zawodowego (programy, wzorcowe rozwiązania, e-zasoby)
- prowadzenie platformy Moodle z informacjami, zasobami z zakresu doradztwa zawodowego.

Stowarzyszenie Doradców Szkolnych i Zawodowych RP:

- organizowanie konferencji, szkoleń dla doradców zawodowych
- organizowanie Ogólnopolskiego Tygodnia Kariery.

Organizacje pozarządowe:

- propagowanie idei wolontariatu
- umożliwianie uczniom doświadczenia pracy
- realizowanie wspólnych projektów edukacyjnych.

Inne: podmioty, które mogą być partnerami w realizacji działań z zakresu doradztwa zawodowego, np. klastry edukacyjne, fundacje, stowarzyszenia, organizacje pracodawców.

Plan realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym w roku szkolnym 2023/24

L.p.	Działania	Termin realizacji	Osoby odpowiedzialne
1.	Zaopiniowanie Programu Realizacji Doradztwa Zawodowego w Szkole Podstawowej nr 195 w roku szkolnym 2023/2024.	Do końca września 2023 r.	Dyrektor Szkoły, Rada Pedagogiczna
2.	Przeprowadzenie cyklu 10 zajęć doradztwa zawodowego w klasach VII i VIII.	Cały rok szkolny 2023/2024 – zgodnie z planem klas	Doradca zawodowy
3.	Prowadzenie lekcji wychowawczych w klasach I – VIII obejmujących tematykę orientacji zawodowej uczniów	Cały rok szkolny 2023/2024	Wychowawcy I – VIII
4.	Realizacja treści programowych doradztwa zawodowego na lekcjach przedmiotowych.	Cały rok szkolny 2023/2024	Nauczyciele przedmiotów
5.	Organizowanie konkursów, olimpiad, zawodów sportowych, imprez szkolnych wspierających rozwijanie zainteresowań i talentów uczniów	Cały rok szkolny 2023/2024	Nauczyciele, Wychowawcy, koordynator szkolnego
6.	Gromadzenie, aktualizacja oraz udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych.	Cały rok szkolny 2023/2024	Doradca zawodowy
7.	Udzielanie indywidualnych porad edukacyjnych i zawodowych uczniom i ich rodzicom.	Według potrzeb cały rok	Doradca zawodowy, psycholog, pedagog
8.	Wspieranie nauczycieli w działaniach doradczych poprzez udostępnianie im informacji i materiałów do pracy z uczniami.	Cały rok szkolny 2023/2024	Doradca zawodowy
9.	Współpraca z instytucjami wspierającymi działania szkolnego doradcy zawodowego	Cały rok szkolny 2023/2024	Doradca zawodowy
10.	Koordinowanie udziału uczniów w dniach otwartych lokalnych szkół ponadpodstawowych. Organizacja spotkań uczniów klas 8 z przedstawicielami szkół.	Cały rok szkolny 2023/2024	Doradca zawodowy
11.	Opracowywanie i aktualizowanie informacji edukacyjno – zawodowej na szkolną stronę internetową.	Cały rok szkolny 2023/2024	Doradca zawodowy

Monitoring i ewaluacja wewnętrzna WSDZ

Działania związane z doradztwem zawodowym oraz realizacja zamierzeń wynikających z Programu realizacji WSDZ podlegają monitorowaniu. Zostaną one poddane rocznej ewaluacji. Do jej przeprowadzenia posłużą:

- analiza dokumentacji szkolnej
- wywiady
- ankiety
- pytania ewaluacyjne do dzieci (dotyczące zrozumienia przekazywanych treści, potrzeby kontynuowania/poszerzenia tematu, atrakcyjności zajęć)
- autorefleksja i samoocena uczestników (swobodne wypowiedzi na zakończenie zajęć z wykorzystaniem głównie skojarzeń i myślenia analogicznego)
- zbieranie opinii i informacji zwrotnych od rodziców
- analizę prac dzieci, wykonanych w ramach działań z zakresu preorientacji zawodowej.